

El *Diner brut* de les Universitats

Ricard Torrents

Un dels millors documentals sobre la crisi que estem patint és *Diner brut (Inside Job)*. No només perquè posa nom i rostre als seus causants, sinó perquè demostra que no som víctimes de cap catàstrofe natural ni dels mercats, sinó de la corrupció dels responsables financers. Iniciada a la cúpula mundial del negoci bancari, la corrupció es va estendre fins a l'oficina bancària més modesta, amb la complicitat de governants, periòdics influents, agències de qualificació autoqualificades i universitats excel·lents. *Diner brut* quedarà com un clàssic del documentalisme sobre la crisi. Una font de primera referència per a qui es pregunta: i això, com va començar, qui ho va engegar?

L'estament que surt més mal parat de les investigacions de *Diner brut* és el dels universitaris. No sorprèn que els banquers siguin depredadors i filibusters. Tampoc no és novetat que els governants facin promeses que saben que no compliran. Pel que fa als periodistes, tothom sap que n'hi ha de venals i aduladors de l'amo. Ara, descobrir el paper de les universitats americanes en la crisi i saber que representants seus cobraven per mentir científicament, a canvi de posar «Harvard University» sota els seus articles en revistes indexades, ha causat consternació.

A partir d'*Inside Job* caldria preguntar-se sobre el paper de les universitats catalanes en el procés del país cap a la independència. No pas perquè hagin comès cap irregularitat financera, sinó perquè en aquest procés les universitats catalanes sembla que s'amaguin. Com a institucions es pronuncien a favor d'un estat propi o no? Són o no són independentistes? Tenim destacats professors que disserten sobre la independència. A totes les facultats trobem partidaris de crear un estat català propi. La majoria de polítics independentistes provenen de les aules universitàries i la majoria d'estudis sobre la independència de la Nació Catalana són obra de professors de les universitats.

És més: el creixement de l'independentisme en els darrers temps s'ha d'atribuir a l'argumentari econòmic de bases comparatives Catalunya/Espanya, fruit de la investigació d'economistes no pas dels bancs ni dels governs, sinó de les Universitats. Són ells qui han posat xifres a la creença generalitzada que Espanya empobreix Catalunya en tots els àmbits de la vida –també en el dels estudis superiors– i són ells qui estableixen en 22.000 milions d'euros anuals la quantitat que paga Catalunya perquè la deixin ser una «comunitat autònoma» en el Regne d'Espanya.

La qüestió, doncs, és si les universitats catalanes responen a les noves exigències de la generació actual que, més enllà dels estudis econòmics, es planteja la sobirania política com a dic de contenció de la crisi. La Universitat és a tots els països del món una de les quatre o cinc grans maquinàries de la sobirania de l'Estat: 1) corona/república, 2) exèrcit, 3) judicatura, 4) cos diplomàtic... Avui la maquinària universitària deu ser l'organisme de més incidència en les joventuts de les societats evolucionades a l'europea. Més que els sindicats, els moviments catòlics, les xarxes socials.

La Universitat catalana sucumbí amb la màxima represàlia bèl·lica sota la corona de Felip Vè i la bota militar de Franco. Ara hauria d'assumir responsabilitats en

el futur de la recuperació de la Independència pròpia i del país. Es tracta del futur de la generació que avui estudia, ensenya, investiga en una de les institucions generadores de sobirania. Les retallades del pressupost, les reduccions de plantilles, l'encariment de les taxes, no són sinó conseqüència que la nostra universitat no sigui la peça generadora de la sobirania que el país reclama. Són diner brut

Es miri com es miri les Universitats catalanes estan emplaçades al seu futur, el de la Independència. El seu pitjor enemic no és pas la subjecció a la universitat espanyola, sinó la falsa independència. Com l'ignorant perfecte és el que no sap que ho és, així el dependent més dependent és aquell que es creu independent. Assistim a un pervers joc de mans consistent a canviar el deute que ens deuen en deute que els devem. A culpabilitzar Catalunya del fracàs de les Autonomies i el mapa universitari, del dèficit de finançament. I demanen que posposem les reivindicacions, perquè primer és la crisi. Doncs, sí, primer és la crisi, perquè la crisi de fons a la Universitat és de sobirania. Econòmica, òbviament. No volem més *Diner brut*.